

Spor Bilimlerinde Eğitimde Araştırma Yöntemleri Dersine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Ceren Nur TEMİZ¹, Ahmet Haktan SİVRİKAYA²

¹ Hungarian University of Sports Science, Budapest, Hungary. <https://orcid.org/0000-0001-9323-1008>

² Balıkesir Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0003-3452-6855>

To cite this article/ Atf için:

Temiz, C. N. & Sivrikaya, A. H. (2025). Spor bilimlerinde eğitimde araştırma yöntemleri dersine yönelik öğrenci görüşleri. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 133-149.

Özet

Bu çalışma, öğrencilerin eğitimde araştırma yöntemleri dersi hakkındaki görüşlerini incelenmektedir. Veriler, homojen amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen 9 katılımcı (4 kadın, 4 erkek) ile yapılan odak grup görüşmeleriyle toplanmıştır. Görüşme, doğruluğu desteklemek ve veri kaybını önlemek amacıyla hem sesli hem de görüntülü kayıt yapabilen Microsoft Teams programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara, uzman görüşü alınarak hazırlanan 1 ısınma sorusu ve 7 odak grup sorusu yöneltilmiştir. Görüşme yaklaşık 70 dakika sürmüştür. Öğrenciler, kendilerini profesyonel ve pedagojik alanda yeterli görmektedirler. Öğrenciler, araştırmaya karşı tutumlarının olumlu yönde geliştiğini belirtmişlerdir. Ders içeriği öğrencilerin beklentilerini karşılamış, ancak dersin uygulamalı kısmı ile ilgili öğrencilerin beklentileri bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Araştırma Yöntemi, Beden Eğitimi, Nitel Araştırma, Odak Grup, Öğrenci

Student Opinions on The Course of Research Methods in Education in Sport Sciences

Abstract

This study explores the students' views on the course of research methods in education. Data were collected through focus group discussions with 9 participants (4 female, 4 male) selected via homogeneous purposive sampling. The interview was carried out by using Microsoft Teams allowing both audio and video recording to support accuracy and prevent data loss. One warm up and seven focus group questions prepared with expert opinion were given to the participants. The interview took approximately 70 minutes. Students see themselves as competent in the professional and pedagogical field. Students stated that their attitudes towards research improved positively. The course contents met the expectations of the students, but there are student expectations for the practice of the course.

Keywords: Research Method, Physical Education, Qualitative Research, Focus Group, Student

GİRİŞ

İnsanoğlu var olduğu andan itibaren bilgiye ulaşmak ve bilgiyi üretmek için farklı yollara başvurmuştur. Bilgi çağı olarak da geçen 21.yy'da güvenli ve doğru bilgiyi elde etmek için, bilim ve bilimsel araştırmanın önemi kendini göstererek teknolojinin ilerlemesini ve ülkelerin gelişmesini sağlamıştır. Bu neden ile hızla ilerleyerek değişen dünyada bilimsel düşünme becerisine sahip, bilimsel araştırma yapabilen bireyleri yetiştirmek son derecede önemlidir. Bu sebepten dolayı eğitim vermekle sorumlu olan öğretmenlere ve geleceğin öğretmenlerine büyük bir görev düşmektedir (Aşıroğlu, 2016; Çakmak vd., 2015; Erçoşkun, 2019). Öğretmenlerin kendilerini geliştirerek elde ettikleri bilgileri sınıflarına getirebilmeleri öğrenme-öğretme sürecini doğrudan etkileyecektir. Öğretmenlerin öğrenci gelişimi ile ilgili performans takibini yapmada ve öğretim çıktılarını kontrol etmede bazı bilimsel yöntemleri ustaca kullanabilmesi gerekmektedir (Akkanat vd., 2017). Günümüzde öğretmenlerden araştırmacı bir rol üstlenerek sorunlara ve problemlere karşı hızlı çözüm önerileri üretebilen, atik, bulunduğu ortamda eğitim ve öğretimin kalitesini arttıran, çalışmalar yapan bir ruha sahip olmaları beklenmektedir (Demirezen ve Akhan, 2017).

Öğretmenlerin, bilimsel araştırma yetkinlikleri ve becerileri kazandırmak ayrıca araştıran öğretmen olabilmeleri amacıyla 2006 yılında YÖK tarafından öğretmen yetiştirme programların da kritik güncellemeye gidilmiştir. Öğretmenlerin araştıran, üreten, aydın kimselere olabilmeleri amacıyla “21 öğretmenlik lisans programından 19’unda Bilimsel Araştırma Yöntemleri (BAY) dersinin okutulmasına karar verilmiştir” (Tomakin, 2007). Bunlara ek olarak Bilim Tarihi ve BAY gibi dersler almaya başlamışlardır (YÖK, 2007). 2018 yılında yayınlanan güncel öğretmen yetiştirme ve lisans programı Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümüne bakıldığında (YÖK, 2018); “Eğitimde Araştırma Yöntemleri (*eski adı: Bilimsel Araştırma Yöntemleri*), Eğitimde Proje Hazırlama, Bilim Tarihi ve Felsefesi, Bilim ve Araştırma Etiği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Eylem Araştırması” dersleri de yer alarak bilimsel araştırmaya yönelik ders sayısı arttırılmıştır. Bu dersler ışığında öğretmen adaylarının bilimsel bir araştırmaya ulaşacak ve okuyacak ve anlayacak seviyede olmaları, karşılaştığı probleme karşı bilimsel süreçleri takip edecek, öğrendiği araştırma becerileri ile bilimsel çalışmalar yürütebilecek çok yönlü birer araştıran öğretmen olmaları beklenmektedir. Bu değişimlerin çağdaş eğitimin gereklerini yerine getirmede yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Öğrenci başarısını etkileyen en önemli faktörlerden biri öğretmendir (Cheryan vd., 2014; Çelik ve Katılmış, 2010; Hill vd., 2005). Öğrencilerin bilimsel becerileri ve bilimsel bakış açısı kazanabilmeleri için öğretmenlerin de bu donanıma sahip olması gerekmektedir. Öğretmenlerin araştırmacı bir düşünceye sahip olmaları, öğretimlerine rehberlik edip, sınıflarında yeni stratejiler uygulamalarında ve bu süreçte karşılaştıkları problemlerin üstesinden gelmelerinde etkili olmaktadır (Çepni ve Küçük, 2003). Öğretmenlerin edindikleri bilgiyi sınıflarına taşıyacakları aşikardır. Bu nedenle hizmet öncesi dönemde araştırma becerisi kazanmak öğretmenlerin kişisel gelişimleri ve öğretmen nitelikleri arttırmada önemli bir etkidir.

Meslekte görev yapmakta olan öğretmenler üzerine yapılan çalışmalara bakıldığında; Çepni ve Küçük (2003)'ün yaptığı çalışmada öğretmenlerin %79'u eğitim araştırmalarının

okullarında kullanmadıklarını, %91'inin araştırmalardan yararlanmadığını, öğretmenlerin sadece %12'sinin bilgiye ulaşma noktasında fikir sahibi olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerle ilgili yapılan çalışmaların sonuçlarında ağırlıklı olarak öğretmenlerin bilimsel araştırma konusunda kendini yeterli görmediği, bir kısmının çalışmalara olumlu yaklaşırken bir kısmının olumsuz tutum içinde olduğu, bilimsel çalışmaların vakit kaybı ve gereksiz olarak gördükleri, araştırmaların bir sonuca varacağını düşünmemeleri, bilgiye ulaşma yolları noktasında dahi yetersiz kaldıkları, ilgisizliklerin lisansüstü eğitim alma, makale okuma, kongre katılma gibi basamaklarda da devam ettiği (Balcı ve Kavak 2014; Çepni ve Küçük, 2003; Korkmaz vd., 2011; Yavuz, 2018) görülmektedir. Yapılan çalışmaların çoğunda öğretmenler bu becerileri kazanmaları aşamasında hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimleri işaret etmektedirler

Öğretmen adayları ile yapılan çalışmalara bakıldığında, çoğunlukla tutum ve araştırma kaygısı üzerine çalışıldığı görülürken öğrencilerin görüşlerine doğrudan yer verilen çok az çalışma bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının aldıkları ders sonrasında bilimsel araştırmaya karşı bakış açılarının olumlu yönde değiştiği (Ersoy ve İncebacak, 2016); makale yazabilecek seviyeye geldiklerini, dersin bireysel gelişime katkı sağladığı, (Aksu,2018); bilimsel araştırmaya ait ders alan öğrenciler ile almayanların araştırma kaygı düzeylerinde farklılıklar olduğu (Bulduk ve Alp, 2021; Konokman vd., 2015; Yılmaz ve Çokluk, 2010) dair çalışmalar bulunmaktadır. Bunlara ek olarak, öğrencilerin alanları ile bilimsel araştırmayı birleştirmekte sorunlar yaşadıklarını belirlenmiştir (Aksu, 2018; Yıldırım vd., 2014). Küçükoğlu vd., (2014)'in rehber öğretmen adayları üzerinde yapılan çalışmada, öğrencilerin %55'i araştırma becerisi kazanmanın gelecekteki hayatlarını olumlu yönde etkileyeceğini düşünürken %18'i aksi yönde düşünmektedir. Öğretmen adayları, araştırma yapmanın gerekli olmadığını, %7,7'sinin makale incelediği, %3,3'ünün çelişkiye düştüğünde çözüm yolu olarak makaleden faydalandığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda araştırmacı öğretmen rolüne yeterli düzeyde erişilemediği belirlenmiştir

Araştırmacı öğretmenin yetiştirilmesi, doğel olarak öğretmen yetiştiren kurumların görevidir (Büyüköztürk, 1999). Öğretmen adaylarının lisans eğitimi sırasında bilimsel beceri kazanmak için aldıkları derslerin, araştırmacı öğretmen rolünü üstlenmelerine ve bu rol ile buldukları okullarda yeniliği takip eden, bilimsel araştırma ve inceleme yapan öğretmen olmalarına etki etmesi beklenmektedir. BAY ilgili alınan diğer dersler öğretmenleri, öz-düzenleme becerilerini kullanarak eğitimi yönlendirmeleri ve eylem araştırmaları yoluyla karşılaştıkları problemleri çözmeleri, öğrenme sürecini aktif olarak değerlendirmeleri ve düzenlenmeleri konusunda teşvik edebilmelidir. Ancak bu sayede kuram ve uygulama arasındaki boşluk doldurulmuş ve karşılaşılan bazı problemler çözülmüş olur (Akkanat vd., 2017). Sözü edilen performans göstergelerini yerine getirebilmeleri için bilimsel araştırma süreçlerine hâkim olmaları ve uygulayabilmeleri için birer araştırmacı öğretmen olmaları gerekmektedir. Hemen her branşta bir öğretmen için araştırma kültürünün kazanılması önemlidir (Demirezen ve Akhan, 2017).

Günümüz eğitim anlayışında öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik yeterli bilgi ve beceriye sahip olması önemli bir gereklilik olarak görülmektedir (Şanlı, 2020). Tüm eğitim programlarında olduğu gibi beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin de bilimsel araştırma yetkinliklerine sahip olması beklenmektedir. Öğretmenlerin araştırma ve sorgulama yapan,

problem çözen, bilgiyi kullanan, araştırma becerisi kazanmış öğrenciler yetiştirmeleri gelecekte çok önemli ve değerli olacaktır (Karamustafaoğlu ve Meşeci, 2021). Bu düşüncenin ışığında araştırmanın amacı, lisans eğitimi sırasında zorunlu olarak okutulan eğitimde araştırma yöntemleri (EAYD) ve bilimsel araştırma yöntemleri (BAY) dersini almış olan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının derse karşı görüşlerinin belirlenmesidir.

EAYD ve BAY dersini alan öğrencilerin derse karşı görüşlerinin belirlenmesi amacıyla aşağıdaki sorulara cevaplar aranacaktır:

EAYD ve BAY öğrencilere ne ifade ediyor?

EAYD ve BAY öğrencilere neler kazandırdı?

EAYD ve BAY öğrencilere araştırma olgusu kazandırdı mı?

Öğretmen adaylarının EAYD ve BAY derslerini almaları gerekiyor mu?

Beden eğitimi ve spor alanında bilimsel araştırma neden önemlidir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenolojide amaç insan tecrübesini anlamaktır (Van Manen, 2007). Buradan hareketle fenomenoloji, 21.yy'ın başlangıcından beri deneyimleri anlamlandıran felsefi bir oluşumdur (Wilson, 2015). Fenomenoloji, insanların belirli bir kavramla ilgili anlayışlarını, hislerini ve algılarını açıklayan ve bu fenomeni nasıl tecrübe edeceklerini ortaya çıkarmak için kullanılan nitel bir araştırmadır. (Rose vd., 1995). Fenomenoloji sağlık ve sosyal olmak üzere pek çok bilimsel alanda yaygın olarak kullanılmaktadır (Tekindal ve Arsu, 2020).

Evren ve Örneklem

Bu araştırma 2020-2021 eğitim-öğretim döneminde Balıkesir Üniversitesi spor bilimleri fakültesi öğretmenlik bölümü öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiş olup EAYD almış olan öğrencilerden (5 kadın, 4 erkek) oluşmaktadır. Çalışma grubunun büyüklüğü, araştırma soruları, odak grubun türü, görüşmenin yapısı ve araştırmacının görüşmeyi kontrol altında tutabilmesi kriterlerine göre tespit edilmiştir.

Örneklem tipi olarak benzeşik örnekleme kullanılmıştır. Benzeşik örnekleme, farklılıkların az olduğu örneklem tipidir (Erdoğan vd., 2015). Başarılı öğrenciler seçilerek benzer durumlardaki fenomeni açıklayan örneklem tipi kullanılmıştır.

Tablo 1. Çalışma grubu özellikleri

İsim	Sınıf	Yaş	Cinsiyet
E1	2. sınıf	21-23	E
E2	3.sınıf	21-23	E
E3	2. sınıf	18-20	E
E4	3.sınıf	21-23	E
K1	2. sınıf	18-20	K
K2	3.sınıf	21-23	K
K3	3.sınıf	21-23	K
K4	3.sınıf	21-23	K
K5	3.sınıf	21-23	K

Veri Toplama Aracı

Balıkesir Üniversitesi, Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'ndan araştırmanın bilimsel ve etik açılardan uygunluğuna yönelik gerekli izinler alındıktan sonra, mevcut Covid-19 Pandemisi nedeniyle araştırma verileri online ortamda nitel veri toplama tekniklerinden olan görüşme çeşitleri içerisinde odak grup görüşmesi yöntemi ile toplanmıştır.

Odak Grup Görüşmesi

Odak grup görüşmeleri, tasarlanmış bir çerçeve içerisinde gerçekleştirilen, katılımcıların öznelliklerini ön plana çıkaran ve onların ifadelerine dayanan nitel bir veri toplama tekniğidir. Odak grup görüşmeleri, grupların davranış biçimleri, sosyolojik ve kültürel özellikleri hakkında bilgi verir. Ayrıca davranışlarının arkasındaki nedenlerin öğrenilmesinde kullanılan nitel bir yöntemdir (Çokluk vd., 2011; Kroll vd., 2007).

Odak grup görüşmesi, temelde, katılımcıların oluşturduğu küçük bir grup (7-15 kişilik grup) ile mülakatçı (görüşmeci) arasında dikkatlice yapılan görüşme ve tartışma yoluyla gerçekleşmektedir. Bu şekilde, grup dinamiğinin etkisi de kullanılarak, araştırma konusu hakkında katılımcıların düşünce, duygu ve bakış açıları konusunda derinlemesine bilgi elde edilir (Gürbüz ve Şahin, 2016).

Uygulama

Odak grup görüşmelerinde genellikle bir moderatör ve bir raportör bulunmaktadır. Moderatör kendini tanıtarak, konunun tanımını, amacını ve işlem basamaklarını anlatarak görüşmeyi başlatmıştır. Sonra moderatör, katılımcıların kendilerini sosyo-demografik özellikleriyle beraber tanıtmalarını istenmiştir. Daha sonra odak grup görüşmesine başlamadan önce öğrencilerin motive olmalarını sağlamak amacıyla ön bir ısınma sorusu sorulmuştur. Isınma sorusunun ardından konuya geçiş soruları sorulmaya başlanmıştır. Devamında odak grubun temel soruları sorulmuştur. Son olarak kapanış sorusu ile odak grup görüşmesi tamamlanmıştır. Odak grup görüşmesi Microsoft Teams programı üzerinden yürütülerek kayıt altına alınmıştır. Aynı zamanda raportör katılımcılara kod vererek sistematik bir şekilde görüşme süresince kısa notlar yazmıştır. Katılımcılara uzman görüşü olarak hazırlanan 1 adet ısınma sorusu ve 7 adet odak grup sorusu yönlendirilmiştir. Veri kaybının önüne geçilebilmesi için ses ve görüntü kaydı yapılmıştır. Görüşme yaklaşık 70 dakika sürmüştür.

Geçerlik ve Güvenirliği Artırıcı Ölçüt

Güvenduyulabilirlik

Araştırmanın güvenduyulabilirliğini inandırıcılık, aktarılabilirlik, güvenilebilirlik ve onaylanabilirlik ölçütleri sağlamaktadır. *Inandırıcılık*, bulguların gerçeklikle ne düzeyde ayarlanabildiği ile ilgilidir. *Güvenilebilirlik*, aynı konuda aynı katılımcılarla aynı bulgulara ulaşılmasını ifade etmektedir. *Onaylanabilirlik* ise bulgularının araştırmacının değil, katılımcıların deneyim ve düşüncelerinden kaynaklandığını ortaya koymaktır (Shenton, 2004). Nitel araştırmacının veri toplama aracının kendisi olmasından dolayı nesnellik yükü üretilen verilere yüklenmiştir. Bu noktada nitel araştırmalarda yansızlığın üretilen verilerin onaylanabilirliği ile sağlandığını söylemek mümkündür (Guba, 1981).

Verilerin Analizi

Veri analizinde, kayıt sırasında ve sonrasında çözümlene yapılarak belli başlıklar altında anahtar temalar belirlenmiştir. Raportör tarafından kayıt esnasında alınan kısa notlar daha sonra yapılacak analizler için kullanılmıştır. Araştırmacılar, analiz yaparken ve görüşmeyi raporlaştırırken konuşma dilinin olduğu gibi kalmasına dikkat etmişlerdir. Bulgulardan elde edilen veriler betimsel olarak sunularak doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

BULGULAR

Tablo 2. Odak grup soruları

Numara	Sorular
Isınma Sorusu	Lisans eğitiminde aldığınız derslerinizin mesleki açıdan etkileri nelerdir?
1	Eğitimde araştırma yöntemleri dersi sizce ne ifade ediyor?
2	Eğitimde araştırma yöntemleri dersi size araştırma yapma olgusu kazandırdı mı?
3	Geleceğin beden eğitimi ve spor öğretmenleri olarak eğitimde araştırma yöntemleri dersi olmalı mıdır ve bilinmeli midir?
4	Bilim denilince aklınıza ne geliyor?
5	Eğitimde araştırma yöntemleri dersinden beklentileriniz nelerdir?
6	Eğitimde araştırma yöntemleri dersi aldıktan sonra bilime karşı olan olumlu/olumsuz düşünceleriniz nelerdir?

Isınma Sorusu: Lisans eğitiminde alınan derslerin mesleki açıdan etkilerine yönelik öğrenci görüşleri

Kodu	Öğrenci Görüşleri
K1	<i>“...Mesleki anlamda öğrendiğimiz yöntemlerle, stillerle öğrencilere nasıl yaklaşacağımız, hangi yöntemlerle dersleri işleyeceğimiz hakkında bize çok yardımcı oldu. Bunun yanında teknoloji çağındayız, teknoloji ile beraber dersleri nasıl işleyeceği hakkında açıkçası çok bilgi edindim. Farklı farklı uygulamalar çocuklara yararlı olacak. Bu sayede aldığımız dersler bize çok destek oldu.”</i>
E2	<i>“Bende arkadaşlarımla dediklerine katılıyorum. Kendimizi ve eğiteceğimiz insanları, çocukları daha iyi bilinçli bir şekilde eğitmek için bu dersler bizim çok işimize yarıyor.”</i>
E3	<i>“Mesleki bilgi anlamında çok fazla bilgi katıyor. Aynı zamanda öğrenci nasıl yaklaşacağımız, öğrencilerimizle ilişkilerimizin nasıl olacağı hakkında da pedagojik bilgiyi bize sağlıyor. O yüzden dersler yararlı geçiyor.”</i>
E4	<i>“Uygulama derslerinin yanında fiziksel katkısından ziyade K5’in dediği gibi bilişsel olarak bizi çok geliştirdiğini düşünüyorum. Yani mesleki anlamdan ziyade gündelik hayatımızda çok katkısı olduğunu gerek insanlarla iletişimimizde gerekse hayatımızı düzenleme de çok faydalı olduğunu düşünüyorum.”</i>
K5	<i>“Ben bu derslerin hem fiziksel, zihinsel olarak hem de psikolojik olarak insanlarla iletişimimi güçlendirdiğimi düşünüyorum. Karşımdaki kişiye ne verebileceğimi bu dersler sayesinde, püf noktalarla daha kısa yoldan iletebilmeyi öğrendim.”</i>

Soru 1. EAYD’nin ne ifade ettiğine ilişkin öğrenci görüşleri

Kodu	Öğrenci Görüşleri
K1	<i>“Daha çok bilimsel bilgiye nasıl ulaşabileceğimizi, yöntemlerini öğrenmiştik. Burada çocukları bilime daha çok nasıl yönlendirebileceğimizi aklıma geldi. Mesela TÜBİTAK programlarını öğrendik ve eğitimle ileride çocukları buna nasıl yönlendirebiliriz”</i>
K2	<i>“Açıkçası benim aklıma ilk olarak Google Akademik geliyor. Oradan yaptığımız araştırmalar, çocuklara araştırma yapmaları için yönlendirip hazırlayacağımız ortamlar geliyor.”</i>

E3	<i>“Aslında bu ders bizim nasıl bilim yapacağımızı, bize diğer alanlarda olduğu gibi eğitim alanında bilgiye nasıl ulaşacağımızı öğretiyor.</i>
E4	<i>“Doğrulanabilir, gözlemlenebilir ve kanıtlanabilir bilgi aklıma geliyor. Kısacası bilim aklıma geliyor diyebilirim.”</i>
K5	<i>“Aklıma sadece şu geliyor. Herkes farklı farklı öğreniyor ve biz bunu bilimsel araştırma yöntemlerini öğrenerek kime nasıl öğretebileceğimizi öğrendik. ”</i>

Soru 2. EAYD'nin araştırma yapma olgusu kazandırdığına yönelik öğrenci görüşleri

Kodu	Öğrenci Görüşleri
K1	<i>“Bilimsel araştırma yaparken nelere dikkat etmemiz gerektiğini gösteren hangi aşamalardan geçmemizi gösteren, bir ders diye düşünüyorum... Ben kesinlikle bana çok şey kattığına inanıyorum. Çünkü bana nasıl doğru araştırma yapılabileceğimi öğretti. Şu an kesinlikle bu ders sayesinde hâkimim.”</i>
E1	<i>“Bu ders bize herhangi bir çalışma yapacaksa, eğitim vereceksek ya da bir aktivite içinde bulunacaksa bize yol gösteriyor. Böyle yol gösteren bir kitapmış, tecrübeli bir insanmış gibi bize geçmemiz gereken aşamaları, dikkat etmemiz gereken yerleri yolları gösteren bir dersmiş gibi düşünüyorum”</i>
K2	<i>“Bu dersin bana bir araştırma veya proje yaptığımda o projenin ilerleyeceğim yollarını sıra sıra hangi yöntemlerden geçeceğimi gösterdiğini düşünüyorum. Dersin bana baya katkısı olduğunu düşünüyorum”</i>
E2	<i>“Bana ne kazandırdı, Pandemi dönemi olduğu için bir şeyleri çok kazandırdığını düşünemiyorum maalesef. Çünkü kendimizden dolayı derslerde pek etkili olmadık. Olumsuz şartlardan dolayı, o yüzden bu konuda üzgünüm biraz”</i>
E3	<i>“Eğitim alanında nasıl bilim yapılabileceğini gösterdi. Biz aslında problemlere bilimsel bakış açısıyla nasıl ele alırsın bunu öğretti diyebilirim. Ve doğru soru sormayı öğretti bence en önemlisi de bu. Sorunlara yönelik doğru soruları sorarak, bilimsel olarak bilimsel verileri sonuçlara ulaşmayı öğretti... Bu ders bana temel düzeyde oldukça katkı sağladı ve aynı zamanda kendimi daha fazla bu alanda geliştirebilmek adına merak uyandırdı. Ek okumalar yaparak daha fazla bilinçlenmemi ve kendimi geliştirmem sağladı diyebilirim.”</i>
E4	<i>“Bilimsel araştırma yöntemlerini anlamamı sağladı ve yol gösterdi. Doğru bilgiye nasıl ulaşabiliriz? nasıl ölçüm yapabiliriz? veri toplayabiliriz? Nasıl gözlemleriz? bize bunları öğretti. Aslında sınıf olarak bu dersi Uzaktan Eğitim üzerinden aldık. 1 ay kadar yüz yüze işleyebileceğiz. Geri kalanında maalesef bizde gerekli çabayı gösteremedik sanırım... Bende dersin fazlasıyla faydalı olduğunu ama dersi aldığım dönemde gerekli çabayı göstermediğim için bana yeteri kadar faydalı olmadığını düşünüyorum. Ama ders, gerçekten çok faydalı, daha fazla araştırdıkça ve bilimsel araştırma yöntemlerine hâkim oldukça çok büyük faydaları olacağını düşünüyorum.”</i>
K3	<i>“Ben biraz arkadaşların aksine düşünüyorum. Yani kişinin sonuçta kendisinde bitiyor. Şöyle örnek vermek istiyorum. Proje hazırlama dersi olsun, eğitimde araştırma yöntemleri, bilimsel araştırma yöntemleri. Sizin burada bize kaynak olarak önerdiğimiz kitaplar oluyordu. Ben normalde almayacaktım. Babam bir öğretmen için gerekli olan bir kitap diye söylediği için almıştım. Aslında alamadığım şu pandemi sürecinde sizden göremediğimiz veya eksik olan her şeyi ben kitaplardan tamamlamış oldum. Yani ben açıkçası tam olarak bilgi alabildiğimi düşünüyorum.”</i>
K4	<i>“Dersi çok kısa bir süre aldık zaten. Derste çok fazla bilgi öğrendiğimi düşünmüyorum ama arkadaşlarımın da söylediği gibi bence yöntemler çok fazla.. Bende tam anlamıyla bana gerçekten bir şey kattığını düşünmüyorum. Dersi tam alamadığımız için olabilir ama araştırma konusunda faydalı olduğunu düşünüyorum. Nasıl araştırma yapmam gerektiğini, neyi araştıracağımı niçin araştıracağımı hakkında çok fazla bilgi sahibi oldum ama dersi alamadığımdan kaynaklı bence tam olarak öğrenememiş olabilirim.”</i>

K5	<i>“Mesela bize lisede ve ortaokul da ödev verildiğinde oturup bilgisayar karşımıza aldığımızda nasıl araştıracağımızı bile bilmiyorduk. Sadece konu hakkında bir şeyler yazıyorduk. Ama bu ders sayesinde en azından konuyla ilgili işte ana düşünceler, ana fikirleri yakalayıp sonra internette aratabiliyoruz. Oradan püf noktaları yakalayıp seçebiliyoruz. Sonuca daha sağlıklı ulaşıyoruz. Yani bir site seçiminde bile bu ders sayesinde öğrendim. Bence daha iyi oldu ama gerçekten pandemiye denk geldi...Ben gerçekten artık bilgiye ulaşma konusunda daha bilinçliyim. En azından nasıl bir yol izleyeceğime dair bir fikrim var. Ama bende eksik hissediyorum. Tamamen hâkim olduğumu düşünmüyorum.”</i>
E1	<i>“Şu an ben bir araştırma yaparım diyemiyorum ama deneyebilirim. Yani araştırma yapmaya yakınım... Bir şeyler öğrenmeye açığım diyebilirim en azından bir fikrim var. Yani bu dersi almamış olsam bir şey yapabileceğini düşünmezdim.”</i>
K1	<i>“Bana da çok yararı oldu. Nasıl doğru şekilde araştırma yapabilirim? Doğru bir şekilde soru sorarak araştırma yapabilirim bunu kattı. Bunun yanı sıra arkadaşım gibi benim de daha çok makale okumama yardımcı oldu. Özellikle kendi hocalarımın paylaştığı akademik alanda yazdığı makaleleri okuma fırsatım oldu. Bunu ders almadan önce pek bilmiyordum, okumamıştım. Beni daha çok yönlendirdi, sevdirirdi öyle diyebilirim.”</i>
E2	<i>“Babam yüksek lisans tez aşamasında. Bu ders ona yardım etmem konusunda bana faydalı oldu. Kendi açımdan çok bir şey öğrenemesem en azından aklımda kalanlarla babama yardım edebildim. O yüzden iyi oldu diye düşünüyorum.”</i>
K2	<i>“Daha öncesinden makale okuyordum ama hangi konularda nasıl makale bulacağımı açıkçası bilmiyordum. Bu derste bir anahtar kelimeyle birçok makalelerin önümüze dizildiğini Google Akademik ile öğrenmiş oldum. Google Akademik sayesinde makale okudum. Bu dersin bana güzel şeyler kattığını düşünüyorum.”</i>
K3	<i>“Araştırma yapmaktan ziyade ben de makale okuma isteğini arttırdı. Bazen boş vaktim de bizim alanımızla alakalı birçok makaleleri araştırıp okuyorum.”</i>
E3	<i>“Bu konuda zaten var olan bir isteğim vardı. Bunu daha da perçinledi ve araştırma yapmak üzere olan dağınık olan bilgilerimi düzenli hale getirerek kaliteli bir araştırma yapma isteğimi uyandırarak arttırdı tabi ki de.”</i>
E4	<i>“Bende merak da uyandırdı açıkçası. Biraz da nasıl yapacağımızı gördüğümüz için, hâkim olduğumuz için çalışmalar yapmak, bilgiye ulaşmak isteği kazandırdı diyebilirim.”</i>
K5	<i>“Bende araştırma isteği uyandırmadı fakat araştırma konusunda biraz güven uyandırdı. Çünkü öğrenebildiğim kadarıyla kendime güvenim geldi. En azından bir sorunla karşılaştığımda yapabilirim dedim.”</i>
E1	<i>“.... Katkı sağladığına inanıyorum ama çok daha fazla katkı sağlayabilirdi. Bunun sebebi ise pandemi. Gerek benim ya da bizim ilgisizliğimiz diyebiliriz ya da yüz yüze de olduğu gibi olmuyor. Birçok katkı sağladı ama öğretmen ve öğrenci tarafından doğru bir şekilde işlenirse çok daha büyük katkılar sağlayabilir.”</i>
K1	<i>“Ben kesinlikle bana çok şey kattığına inanıyorum. Çünkü dediğim gibi bana nasıl doğru araştırma yapılabileceğini öğretti. Şu an kesinlikle bu ders sayesinde hâkimim.”</i>
K2	<i>“Biraz da pandemi döneminde kaldığımız için belirli bir sürede bazı sıkıntılar yaşamıştık. Ama bu dersin baya bir şey kattığını düşünüyorum.”</i>
E3	<i>“Bu ders bana temel düzeyde oldukça katkı sağladı ve aynı zamanda kendimi daha fazla bu alanda geliştirebilmek adına merak uyandırdı. Ek okumalar yaparak daha fazla bilinçlenmemi ve kendimi geliştirmem sağladı diyebilirim.”</i>
K3	<i>“Ben biraz arkadaşların aksine düşünüyorum. Yani kişinin sonuçta kendisinde bitiyor. Şöyle örnek vermek istiyorum. Proje hazırlama, eğitimde araştırma yöntemleri, bilimsel araştırma yöntemleri gibi benzer derslerde sizin kaynak olarak önerdiğimiz kitaplar oluyordu. Babam bir öğretmen için gerekli olan bir kitap diye söylediği için almıştım. Aslında alamadığım şu pandemi sürecinde sizden göremediğimiz veya eksik olan her şeyi ben kitaplardan tamamlamış oldum. Yani ben açıkçası tam olarak bilgi alabildiğimi düşünüyorum.”</i>

E4	<i>“Bende dersin fazlasıyla faydalı olduğunu ama dersi aldığım dönemde gerekli çabayı göstermediğim için bana yeteri kadar faydalı olmadığını düşünüyorum. Ama ders, gerçekten çok faydalı, daha fazla araştırdıkça ve bilimsel araştırma yöntemlerine hâkim oldukça çok büyük faydaları olacağını düşünüyorum.”</i>
K4	<i>“Bende tam anlamıyla bana gerçekten bir şey kattığını düşünmüyorum. Dersi tam alamadığımız için olabilir ama araştırma konusunda faydalı olduğunu düşünüyorum. Nasıl araştırma yapmam gerektiğini, neyi araştıracağımı niçin araştıracağımı hakkında çok fazla bilgi sahibi oldum ama dersi alamadığından kaynaklı bence tam olarak öğrenememiş olabilirim.”</i>
K5	<i>“Ben gerçekten artık bilgiye ulaşma konusunda daha bilinçliyim. En azından nasıl bir yol izleyeceğime dair bir fikrim var. Ama bende kendimi biraz eksik hissediyorum. Tamamen hâkim olduğunu düşünmüyorum.”</i>

Soru 3. Geleceğin beden eğitimi ve spor öğretmen adayları olarak EAYD olmalı mıdır ve bilinmeli midir? sorusuna ilişkin öğrenci görüşleri

Kodu	Öğrenci Görüşleri
E1	<i>“Bence de bilmesi gerekiyor. Yani sonuçta kendi araştırma yapıp kendisi öğrenecek ki başkasına aktaracak. Kendimizi geliştirmemiz açısından ya da doğru bilgiye doğru şekilde ulaşmamız açısından kesinlikle bilmelidir. Doğru bir yolda gittiğin için zamandan tasarruf ediyorsun çünkü kısa sürede verimli bir şekilde ulaşıyorsun. Kesinlikle bilmeli gerekiyor bence”</i>
K1	<i>“Evet kesinlikle bilmelidir. Kendini yenileyen öğretmen zaten öğrencilerini de yeniler sürekli güncel bilgileri verir. Kesinlikle bilmeli diye düşünüyorum.”</i>
E2	<i>“Kendine yeni şeyler katıp öğrencilerine de onu aşılması için bilmelidir. Öbür türlü sıradan düz insanlar oluruz. O yüzden gerekir bence.”</i>
K2	<i>“Her gün yeni araştırmaların yapıldığı bir dönemde yaşıyoruz. Bu nedenle hepimiz yani bir öğretmen olarak hepimizin yeni bilgilere açık olması gerekiyor ki öğrencilere daha farklı, daha güzel bilgiler öğretebileyim. Ben bunu düşünüyorum.”</i>
E3	<i>“Aslında da iki şekilde bilebilmelidir. Birincisi öğretmenler temel düzeyde bu dersi bilmeli. Çünkü bilimsel araştırmaları okuyabilmek için belirli kavramları, analiz yöntemlerini bilmelidir. Dolayısıyla da kendini mesleki anlamda geliştiremez. İkincisi ise üst düzey. Biraz daha üst seviye de bu dersleri bilmelidir. Eğer üst seviyede araştırmalar yapacaksa, bilimsel bir araştırma ortaya koyacaksa daha üst düzey bilgi edinmeli. Yani bilim felsefesini çok iyi okuyabilmeli, mantık yöntemleri çok iyi okuyabilmeli”</i>
K3	<i>“Bence de bilmeli. Çünkü öğretmen olduğumuzda, öğrencilerimiz proje tasarlamak istediklerinde ne şekilde ilerleyeceklerini, hangi problemlere cevap bulacaklarını E1’in dediği gibi zamandan nasıl tasarruf edeceklerini, hep planlamaları gerekiyor. Bunun bilincinde olan öğretmen zaten daha olayın en başından zamandan tasarruf etmeye başlıyor. Bence gereklidir.”</i>
E4	<i>“Evet bilmeliyiz arkadaşların dediklerine katılıyorum. Öğretmenler durağan olmamalı, sürekli ileri gitmeli, gelişmeli, öğrenmeli ki karşı tarafa öğrencilere öğretebilsin. Çünkü dedikleri gibi bilginin şu an ucu bucağı yok. Her gün bilgi defalarca yenileniyor farklılaşıyor. O yüzden sürekli öğrenmeye açık olmalıyız ve karşı tarafı da bu şekilde yetiştirmeliyiz. Yani öğrenen nesiller yetiştirmeliyiz diyebilirim.”</i>
K4	<i>“Bence bilmelidir, çünkü şu an bildiğimiz kadarıyla öğrencilere çok şey katamayabiliriz. Daha fazla kendimize bir şeyler katıp öğrencimize daha fazla bilgi aktarabiliriz. Bence bilmelidir.”</i>
K1	<i>“Günden güne her şey değişiyor, yenileniyor. Bunu öğrenmemiz için, daha iyi öğrenmemiz için bilimsel yöntemlere başvurmanız gerekiyor diye düşünüyorum. Gerekli olduğunu düşünüyorum.”</i>
E1	<i>“Sonuçta bilimsel araştırma içine girdiği zaman verimliliğin artması demek. Bilimsel araştırma güncellendiği zaman, insan bilgisini araştırarak güncellediği zaman, verimliliği artırıyor demek. Her gün yeni bilgi geliyor. Yeni bilginin gelmesiyle eskisinden daha iyi olduğu için daha verimli olduğu için geliyor. Metotlar uyguladığımız zaman daha verimli hale gelmiş oluyor. Hem kendimiz hem karşıımızdaki hem öğrencilere daha verimli olmuş olur. Onları daha verimli şekilde yetiştirmiş</i>

oluyoruz. O yüzden bence kesinlikle gereklidir. Yani sadece bizim bölümümüzde değil birçok eğitim veren birçok bölümde her bölümde gereklidir.”

E3 “Aslında bu soru başka bir soruyu doğuruyor benim gözümde. ‘Beden eğitimi dersinde bilim gerekli midir?’ diye bir soru. Beden eğitimi dersinde her derste olduğu gibi bilim gereklidir. Çünkü dünya değişiyor, dünya değiştikçe alana yeni bilgiler katmak gerekiyor. Bunun içinde bu derste gereklidir. Çünkü bu ders aynı zamanda beden eğitimi alanında geleceğin bilim insanlarını yetiştiriyor. O yüzden de ben oldukça gerekli ve önemli bir ders olduğunu düşünüyorum.”

K3 “Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersinde bir gelişme gösterebilmek için lisans derslerine hakim olmamız gerekiyor. Bu derslerdeki gelişim bilimsel yollardan geçtiği beden eğitimi dersinde bilimsel araştırma yöntemlerinin için çok büyük oranda etkili olduğunu düşünüyorum.”

E4 “Gereklidir hocam çok da faydalı olur. Yani sporda daha doğru şekilde yapmamızı ve yaptırmanızı sağlar.”

Soru 4. Bilim denilince aklınıza ne geliyor sorusuna ilişkin öğrenci görüşleri

Kodu	Öğrenci Görüşleri
E1	“Benim aklıma direk teorik bilgi geliyor. Bilim dediğim zaman biraz daha teorik, ayrıntı, evrensel bilgi geliyor. Gündelik hayattan ziyade biraz daha kâğıt üstündeki teorik bilgi olarak geliyor.”
K1	“Benim aklıma deney ve gözlem yaparak gerçek bilgiye ulaşma, gerçek ve düzenli olan bilgiye ulaşma yolu geliyor.”
E2	“Kanıtlanmış bir delili olan yeni öğrenebileceğim bilgiler aklıma geliyor.”
K2	“Aslında bende K5’in dediklerine bende katılıyorum. Bilimden dendiği zaman K5’in söylediği gibi beyaz önlükler, sayılar, ultra sayılar... Çünkü bilim dediğin zaman biraz daha zorlaştığını biraz daha fazla kafa yordüğünü düşünüyorsun. Benim aklıma direk gelen şey, bunlar. Daha çok sayıda çok matematik. Daha çok fizik. Hani onların hepsinin karışımı deneyler. Hepsi bir anda geldiğini düşünüyorum. Yani aklıma hep bunlar geliyor bilim dendiği zaman evet.”
K3	“Benim aklıma astroloji, kuantum fiziği falan geliyor. Çünkü direk bilim deyince aklıma bu alanlar geliyor.”
E3	“Evet, benim aslında bilim denince aklıma insanın anlam arayışı merakı geliyor. Çünkü insan merak etmeseydi şu an Dünya bu halde olmazdı gibi geliyor. Aslında bilim benim için dünyayı değiştiren ve geliştiren her anlamda yol gösteren bilgi anlamına geliyor. Newton gibi bilim adamları hep daha fazla, daha ileri insanlığı taşımak istediği için çalıştılar. Bilim denilince aklıma bunlar geliyor”
K4	“Bilim deyince aklıma çok fazla bilgi, deneyler geliyor, bilim üzerinde yapılan çalışmalar geliyor, çok fazla bilimsel çalışma yapmak geliyor.”
E4	“Benim çocukluktan beri ilk aklıma gelen Einstein. Kim bilim dese direk aklıma o geliyor. Evren, toplum, insan araştırma ve tanıma diyebilirim.”
K5	“Benim aklıma direk sayılar, laboratuvarın içinde beyaz önlüklü gözlüklü insanlar geliyor. Ama ondan ziyade eskiden bilimi nereye gittiğimizi direk söylemeyen, cevabı uzatan, oraya nasıl gidildiğini anlatan bir şey olarak görüyordum, Şu an o kadar değilim ama...”

Soru 5. EAYD’ ne yönelik beklentiler üzerine öğrenci görüşleri

Kodu	Öğrenci Görüşleri
E1	“Bence bu ders bir öğretmenin ya da öğrencinin araştırma yapabilmesi için gerekli bütün bilgileri genel olarak veriyor. Bizi bir fikir sahibi yapıyor. Bu dersi aldıktan sonra verimli bir şekilde bir şeyler yapabilecek seviyeye geliyoruz. Sadece buna ek olarak bu dersin uygulamalı bir kısmı olup branşa biraz daha ayrıntılı dersler haline de gelebilir. Kendini geliştirmek isteyen arkadaşlar da seçmeli olarak bu dersleri alıp daha çok kendini buna yöneltebilir. Ama asıl düşüncem, uygulamada yaptığımızı görürsek, işe yaradığını düşünürsek, belki biraz daha içine çekebilir. Sonuçta teorik bilgi

olarak kaldığı için bir yere kadar etkili olduğunu düşünüyorum.

- E3** “Yani aslında kendi açımdan beklentilerimi karşıladı diyebilirim. Fakat özellikle bu derste bilim felsefesi, mantık, bilimsel yöntemin mantığı üzerine olan kısımlarda da ekstra bilgi verilebilse çok faydalı olabileceğini düşünüyorum. Çünkü aslında biliminde temelinde felsefe var. Bu felsefeye yakalayabilmemiz, anlayabilmemiz kavrayabilmemiz bilimsel yöntemi daha iyi, daha yetkin bir şekilde kavrayabilmemizi sağlıyor. Bu mantığı kavratsak bilimin kendisine çok büyük oranda katkı sağlayabileceğini düşünüyorum. Toparlamam gerekirse bilim felsefesinin de bilimsel mantığı da dersimizde görürsek çok daha faydalı olacağını düşünüyorum. Bunu da şöyle yapılabilir diye düşünüyorum. Özellikle bu ders iki dönemde alınırsa bir ve iki diye. İkinci olan kısımda da bu dediğim felsefe ve mantığı kavratılırsa bilimsel araştırmanın çok daha faydalı bir ders olacağını düşünüyorum. Aynı zamanda da yapılan özellikle bu bitirme tezlerinde, yüksek lisans tezlerinde bilimsel araştırmaların kalitesinin niteliğinin çok daha fazla artacağını düşünüyorum bu sayede.”
- K3** “Benim beklentim biraz öğretmen ve dersten eşdeğer olarak gidiyor. Dersi aldıktan sonra en azından öğretmen adayınız bizde ileride bize pratik olması amaçlı bir araştırma yapıp ve tüm sınıfla birlikte bir ürün ortaya koymak isterdim beklentim buydu.”
-

Soru 6. EAYD sonrası bilime karşı olan olumlu/olumsuz düşüncelere yönelik öğrenci görüşleri

Kodu	Öğrenci Görüşleri
K1	“Değişti tabi ben daha önce evet araştırmayı seviyordum ama bilim anlamında bu kadar araştırma yapmamıştım. Çok merak uyandırıyor, uyandırıyor. Beni çok değiştirdiğine inanıyorum.”
E1	“Aslında yapabileceğimi düşündüğüm çalışmalardan uzak duruyorum. Bu dersle birlikte nasıl bir yol izleyeceğimi öğrendiğim için, biraz da ders ilgimi çeker hale geldi. O yüzden düşündüğüm çalışmalar ile ilgilenemedim.”
K2	“Önceden araştırma yapabildiğimizi zannediyorduk. Açıkçası bu teknikleri öğrendikçe ilgimin daha çok bilimsel araştırmaya yönlendiğini fark ettim. Daha öncesinden ilk önümüze gelen bilgiyi hemen alıyordum. Şimdi araştırma yapıp bilgiyi düzgün bir süzgeçten geçirip bize gerekli olan kısmını alabiliyorum.”
E2	“Önceden nasıl araştırma yapmam gerektiğini ve inceliklerini bilmiyordum. Bunun için bu ders bana çok şey kattı. Bir şeyi merak ettiğimde nasıl araştırabileceğimi, daha kolay nasıl ulaşabileceğimi bana gösterdi. O yüzden memnunum.”
K3	“Benim de bakış açım olumlu yönde değişti diyebilirim. Özellikle bilime olan bakış açım değil ama bilimsel yönetime olan bakış açım daha da farklılaştı diyebilirim.”
E4	“Evet değişti. Daha önce bilimle bu kadar ilgili olmadığımı anladım ve daha fazla ilgi duymaya başladım.”
K4	“Bakış açım değişti. Çünkü şu an bilim hakkında bilmediğimiz fazlaca bilgi var. Bunları bilmek isterdim. Hepsine merak uyandırıyor gerçekten.”
K5	“Bilim deyince ben önceden yorum yapamazdım. Çünkü bana bilgi sahibi olmadan yapamayacak gibi geliyordu... karışık ve uzun yolu var gibiydi. Ama şimdi bu dersten sonra öğrendikçe bilimi kullanarak daha kolay ve emin ilerleyebildiğimi gördüm. Evet, yani o yüzden fikrim değişti.”

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmadan elde edilen bulgular sırayla sunularak tartışılmıştır. Öğrencilerin ısınma sorusu olan lisans eğitiminde aldıkları derslerin mesleki açıdan etkisine ilişkin görüşleri, mesleki ve pedagojik alanda yeterli olduklarını düşündükleri yönündedir. Yeterlik, bir davranışı kazanmak için gerekli olan bilgi ve yeteneğin elde edilmesidir. Öğretmenliğin yeterlik alanı

ise öğretmen mesleğini icra ederken kendi alanı ile ilgili teorik ve uygulamalı bilgiyi kazanmasıdır; şeklinde tanımlanabilir (Varol ve Türkmen, 2017). Sharpe vd., (1997), ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenleri kendilerini mesleki alanda yeterli görmektedirler. Alinyazına bakıldığında öğretmen adaylarının aldıkları eğitim neticesinde kendilerini yeterli olarak gördükleri çalışmalar bulunmaktadır (Mirzeoğlu vd., 2007; Varol ve Türkmen, 2017; Yılmaz ve Esentürk, 2021). Bu araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin kendilerini mesleki açıdan yeterli gördükleri söylenebilir.

EAYD'nin ne ifade ettiğine ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde, bilimsel bilgiye nasıl ulaşabileceklerini, nasıl bilim yapacaklarını, doğrulanabilir, gözlemlenebilir ve kanıtlanabilir bilgiye ulaşmayı öğrendiklerini ifade eder şeklindedir. EAYD öğrencilerin araştırmaya ilgi ve merakları artmaktadır. Ayrıca araştırma yapabilecek seviyeye gelebilmeleri için bilimsel bilgiler kazanmaktadırlar (Yaşar, 2014). Giderek artmaya başlayan bilimsel çalışma alanları araştırma ihtiyacını da beraberinde getirmektedir (Karasar, 2009). Araştırmanın özellikleri içerisinde bilinenden bilinmeyene gitmek, incelemek, analiz etmek, anlamlandırmak her alanda ilerlemeyi ve bilinmeyeni öğrenmemizi amaçlar. Bilimsel çalışma olay ve olguların plan ve program dahilinde ve kontrol altında incelenerek bilimsel sonuca ulaşmaktır (Ekiz, 2009). Çalışmalar araştırma yöntemleri dersinin araştırma yapmaya yönelik tutumu olumlu yönde değiştirdiğini bildirmektedir (Cooke vd., 1993; Newman, 1994; Saracaloğlu, 2005; Winans ve Madhavan, 1992). Araştırma yöntemleri dersi öğrencilerin araştırma yapma yeterliğini pozitif yönde etkilemektedir (Büyüköztürk, 1999; Nartgün, 2008; Saracaloğlu, 2005). Bu açıdan değerlendirildiğinde EAYD öğretmen adaylarının ihtiyaç duydukları bilgileri onlara sunmaktadır. Böylece dersin kazanımları ile öğrencilerin sahip oldukları bilgilerin tutarlı olduğu görülmektedir.

EAYD'nin araştırma yapma olgusu kazandırdığına ilişkin öğrenci görüşleri, doğru araştırma veya proje yapılabilmesini, problemlere bilimsel bakış açısıyla nasıl ele alınabileceğini, doğru soru sormayı, doğru bilgiye nasıl ulaşılacağını, nasıl ölçüm yapılabileceğini, veri toplayabilmesini, gözlemlenmesini, nasıl araştırma yapılabileceği konusunda daha bilinçli oldukları yönündedir. Ayrıca araştırma yaparken nasıl bir yol izleneceği, bilimsel makale okuma fırsatı tanındığını, merak uyandırdığını, güven kazandırdığını, bilinçlenmeyi ve kendilerini geliştirmeyi sağladığı ifade edilmiştir. Bilimsel araştırma, doğru bilgiyi, gerçeği aramayı ve problem çözmeyi, değişkenler arasındaki durumların araştırılmasını ve yöntemin denenmesini açıklar (Balcı, 2007). Bir araştırmada öğrencilerin, veri toplama ve rapor haline getirme becerisini edindikleri ancak verilerin analizinde zorluk yaşadıklarını söylemektedir (Kart ve Gelbal, 2014). Yaşar (2014) çalışmasında, bireylerin “problemlerini sezip ve tanımasını, probleme ilişkin hipotezler üretebilmesini, problemin değişkenlerini saptayarak, ilişkilerini kavrayabilmesini, ilişkileri açıklayabilmesini, probleme çözüm bulabilmesini bilimsel araştırma yardımıyla bulacaklarını ifade etmektedir”.

Geleceğin beden eğitimi ve spor öğretmen adayları olarak EAYD olmalı mıdır ve bilinmeli midir? sorusuna ilişkin görüşlere bakıldığında, öğretmen olarak hepimizin yeni bilgilere açık olmak, metod ve analiz yöntemlerini bilmek, kendimizi yenilemek, mesleki gelişim olması, proje tasarlanmak, öğrenmeye açık olmak, kendimize bir şeyler katıp öğrencimize daha fazla bilgi aktarabilmek, verimliliğin artması, bilimin felsefik yönünün kavranması, bilginin güncellenmesi, değişen dünyaya ayak uydurmak gibi görüşler belirtmişlerdir. EAYD

kapsamında felsefe, paradigma, problem belirleme, amaç yazma, hipotez belirleme, araştırma modelleri, evren ve örneklem, verilerin toplanması, ölçek geliştirme, veri analizi, rapor yazma ve bilimsel etik ilkesine uygun kazanımlar bulunmaktadır. Öğrencilerin beklentileri ile ders içeriklerinin birbiri ile uyumlu olduğu düşünülmektedir. Bu becerilere sahip olan öğretmenlerin yetiştirdiği öğrenciler bilimsel araştırma becerisi kazanmaktadır (Zeichner, 1995). Farklı çalışmalarda öğretmen adaylarının EAYD' ne yönelik olumlu tutum kazanmalarının gerekli olduğu ifade edilmektedir. Eğitim sürecinde başarılı olmak için bilimsel araştırma dersine yönelik tutumun olumlu olması gerektiği üzerinde durulmuştur (Butt ve Shams, 2013; Hammersley, 1993). Ayrıca aday öğretmenlerin bilimsel araştırma yapabilmeleri için beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesi, araştırma yapmaları için desteklenmeleri ve araştırma hazır hale getirilmeleri gerekmektedir (Karamustafaoğlu ve Meşeci, 2021).

Bilim denilince aklınıza ne geliyor sorusuna ilişkin öğrenci görüşleri, teorik bilgi, evrensel bilgi, gerçek ve düzenli olan bilgiye ulaşma yolu, yeni öğrenebileceğimiz bilgiler, matematik, fizik, astroloji, kuantum fiziği, insanın anlam arayışı merakı, dünyayı değiştiren ve geliştiren her anlamda yol gösteren bilgi, deney, bilimsel çalışma, evren, toplum, insanı araştırma ve tanıma şeklinde cevaplar alınmıştır. Bilim kelimesi insanlara laboratuvarlar, mikroskoplar, deney tüpleri ile çalışan bilim insanlarını çağırır. Bunun sebebi bilimin çoğu zaman fen bilimlerini çağırmasıdır. Halbuki konusu doğa olayları olmayan, toplumsal olgular olan bilimsel araştırma ilke ve özelliklerine uygun olan çalışmalar da bilimsel niteliktedirler (Suğur, 2015). Yeşiloğlu vd. (2010) çalışmalarında “Bilim nedir?” sorusunun birçok öğrencinin ve bireyin cevabını vermekte zorlandığı bir soru olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca bilim bir insan etkinliğidir. İnsana özgü, evreni, toplumu, insanın kendisini, kısaca söylesen gerçekliği, realiteyi, bir anlama, yorumlama, açıklama çabasının kısa adı bilimdir diye bilimi felsefe boyutunu ele alarak açıklamıştır. Öğrencilerin bilim hakkındaki görüşlerinin birbirine yakın kelimelerle ifade edildiği görülmektedir. Şen (2020) ve Al (2005) araştırmayı, yaşamda bulunan bir olgunun bilinmeyen tarafını bulmak amacıyla, meraklı ve istekli bir şekilde mantıksal ve akıl yolu ile yapılan çalışmalar olarak tanımlamaktadır. Bilgiyi ise gündelik yaşamı devam ettirebilmek adına insanın kendi hayatına yön vererek başka kişilerle anlaşabilmesi için ihtiyaç duyduğu akılcı, ussal birikimler olarak tanımlanmaktadır.

EAYD'ne yönelik beklentiler üzerine öğrenci görüşlerine bakıldığında, dersin uygulamalı yapılmasının istendiği, beklentilerini karşıladığı, bilim felsefesi, mantık, bilimsel yöntemin mantığının verilmesi, bir araştırma yapıp ve tüm sınıfla birlikte bir ürün ortaya koymak istenmesi gibi görüşler belirtilmektedir. Lisans öğrencileri derste uygulama yapmadıklarını belirtmişlerdir (Küçüköğlü vd., 2014). Her iki çalışmada da uygulama sıkıntısı ile ilgili benzer bulgular elde edilmiştir. Çetin ve Dikici (2014)'in çalışmasında EAYD'nin öğretiminde; yöntem, teknik, araştırma sorusu ve veri toplama aracı, literatür taraması, geçerlilik, güvenilirlik ve etik konusunda beklentileri karşıladığı ancak raporlaştırma ve veri analizinde süreden ve dersten kaynaklı sorunların mevcut olduğunu belirtmiştir. Bilimsel bir çalışma bir yandan sorunları çözerken diğer taraftan gelecekteki problemlerin çözümüne odaklanmamızı sağlamaktadır. (Küçüköğlü vd., 2014). Akgün, (2012)'ün çalışmasındaki bulgulara göre; öğrencilere araştırma yapmak için yol gösterdiği, dersin güz ve bahar yarıyılında verilmesi, lisansüstü derslerde de olması, sınıf içi uygulamaların artırılması, dersin içeriğinde bulunan

araştırma kavramının ve bilimsel araştırmacının ne ifade ettiği ile ilgili kazanımların olması, dersin aday öğretmenlerin lisansüstü eğitim yapmaya ilişkin tutumlarını olumsuz yönde etkilediği belirtilmiştir. Tomakin (2007) çalışmasında, EAYD'nin aktif, öğrenci merkezli ve işlevsel hale getirilmesi için bazı kriterler üzerinde durmaktadır. Bunlar; öğrencilere “araştırmacı öğretmen” ruhunu kazandırmak ve bilimsel düşünme gücünü geliştirmek olmalıdır. Öğrencilerin, göreve başlamasıyla, bu görüşü mesleki yaşamları boyunca bir felsefe haline getirmeleri ve her zaman araştırma ve inceleme yapmaları gerekmektedir şeklinde ifade etmiştir.

EAYD sonrası bilime karşı olan olumlu/olumsuz düşüncelere yönelik öğrenci görüşlerine ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde, dersin çok merak uyandırdığı, dersle birlikte araştırma yapmak için nasıl bir yol izleyeceklerini öğrenmeleri, dersin ilgilerini çektiği, bilimsel araştırmaya yönelmesi, bilgiyi düzgün bir süzgeçten geçirip alma, bilgiyi nasıl araştırabileceklerini, bilimsel yönteme olan bakış açılarının daha da farklılaştığı, merak uyandırıyor olması, yorum yaparak, bilimi kullanarak daha kolay ve emin ilerleyebildiklerini belirtmişlerdir. Çalışmada kız ve erkek öğrencilerin görüşlerinin olumlu olduğu söylenebilir. Kurt vd. (2011)'na göre kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre BAY dersinin problem çözme ve bilimsel düşünme becerilerini geliştirdiğine ilişkin daha olumlu görüş bildirdikleri görülmüştür. Çalışmalar, lisansüstü öğrencilerinin araştırma yöntemleri dersi aldıktan sonra, araştırma yapmaya yönelik tutumlarının olumlu yönde geliştiğini göstermiştir (Saracaloğlu, 2005).

ÖNERİLER

Öğrenciler mesleki ve pedagojik alanda kendilerini yeterli olarak gördüklerini belirtmişlerdir. EAYD sonucunda bilgiye ulaşmayı öğrendiklerini ve araştırmaya yönelik tutumlarının olumlu yönde geliştiğini ifade etmektedirler. EAYD içerikleri öğrencilerin beklentilerini karşılamıştır ancak dersin uygulama yapılması yönünde beklentileri bulunmaktadır. EAYD'nin merak uyandırdığını ve genel olarak derse karşı olumlu tutum geliştirdikleri görülmektedir. Lisans öğrencilerine araştırma deneyimi kazandırmak için EAYD'nin uygulamalı olarak yapılması önerilebilir. Farklı bir çalışma lisansüstü düzeyinde EAYD'ni alan öğrencilerin görüşleri alınarak gerçekleştirilebilir.

KAYNAKLAR

- Akgün, L. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri dersine ilişkin öğretmen adaylarının algı ve beklentileri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimsel Enstitüsü Dergisi*, 15(27), 21-30.
- Akkanat, Ç., Kutlu, Abu N., Çakır, R., & Gökdere, M. (2017). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma yöntemleri dersindeki motivasyonel inançları ve öğrenme stratejilerinin çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(27), 223-244.
- Aksu, C. (2018). Müzik öğretmeni adaylarının 'Bilimsel araştırma yöntemleri dersine yönelik görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(6), 2127-2138. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2583>
- Al, H. (2005). *Araştırma ve yazma metodolojisi* (4. Baskı). Sakarya Yayınevi.
- Aşıroğlu, S. (2016). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumları ile bilimsel araştırma dersindeki başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 72-84. <https://doi.org/10.29065/usakead.232429>
- Balcı, A. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma: yöntem, teknik ve ilkeler* (16. Baskı). Pegem Yayıncılık.

- Balcı, İ. & Kavak, Y. (2015). İlköğretim okulu yöneticilerinin bilimsel çalışmalardan yararlanma düzeylerine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 39(39), 55-70.
- Bulduk, O., & Alp H. (2021). Spor bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerinin araştırma yapmaya yönelik kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 270-282.
- Butt, I. H., & Shams, J.A. (2013). Masters in education student attitudes towards research: A comparison between two public sector universities in Punjab. *A Research Journal of South Asian Studies*, 28(1), 97-105.
- Büyüköztürk, D.Ş. (1999). İlköğretim okulu öğretmenlerinin araştırma yeterlikleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 18(18), 257-269.
- Cheryan, S., Ziegler, S.A., Plaut, V.C., & Meltzoff, A.N. (2014). Designing classrooms to maximize student achievement. *Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences*, 1(1),4-12. <https://doi.org/10.1177/2372732214548677>
- Cooke, N. L., Test, D. W., Heward, W. L., Spooner, F. & Courson, F.H. (1993). "Teachers' opinions of research and instructional analysis in the classroom". *Teacher Education and Special Education*, 16(4), 319-329.
- Çakmak, Z., Taşkıran, C., & Bulut, B. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2),266-287. <https://doi.org/10.17984/adyuebd.02575>
- Çelik, H., & Katılmış, A. (2010). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerindeki öğrencin başarısını etkileyen unsurlara ilişkin görüşleri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 22(1),128-153.
- Çepni, S., & Küçük, M. (2003). Eğitim araştırmalarının fen bilgisi öğretmenlerinin uygulamaları üzerindeki etkilerinin belirlenmesi: Bir örnek olay çalışması. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(12), 75-84.
- Çetin, A., & Dikici, R. (2014). Eğitim bilimlerinde araştırma yöntemleri dersinin etkililiği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(3), 981-994.
- Çokluk, Ö., Yılmaz, K., & Oğuz, E. (2011). Nitel bir görüşme yöntemi: Odak grup görüşmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 4(1), 95-107.
- Demirezen, S., & Akhan, N.E. (2017). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin "Araştırmacı öğretmen modeli" hakkındaki görüşleri. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(3),16-33.
- Ekiz, D. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı). Anı Yayıncılık.
- Ercoşkun, M.H. (2019). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 10(19), 87-105.
- Erdoğan S., Nahcivan N., & Esin M. N. (2015). *Hemşirelikte araştırma, süreç, uygulama ve kritik* (2. Baskı). Nobel Tıp Kitapevleri.
- Ersoy, E., & Bal İncebacak, B. (2016). Okulöncesi öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya bakışları. *Qualitative Studies*, 11(4),67-77.
- Guba, E.G. (1981). Criteria for assessing the trust worthiness of naturalistic inquiries. *Educational Technology Research and Development*, 29(2), 75-91.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2016). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri* (5. Baskı). Seçkin Yayınları.
- Hammersley, M. (1993). On the teacher as researcher. *Educational Action Research*, 1(3),425-445. <https://doi.org/10.1080/0965079930010308>
- Hill, H.C., Rowan, B., & Ball, D. L. (2005). Effects of teachers' mathematical knowledge for teaching on student achievement. *American Educational Research Journal*, 42(2),371-406. <https://doi.org/10.3102/00028312042002371>

- Karamustafaoğlu, S., & Meşeci, B. (2021). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırma yöntemleri dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Anadolu Öğretmen Dergisi*, 5(1),19-38. <https://doi.org/10.35346/aod.917301>
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (39. Baskı). Nobel Yayınları.
- Kart, A., & Gelbal S. (2014). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma öz yeterlik algılarının İkili karşılaştırmalı yargılar yöntemiyle belirlenmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 5(1), 12-23. <https://doi.org/10.21031/epod.21383>
- Konokman, G.Y., Yelken, T., & Yokuş, G. (2015). Preschool teacher candidates' research qualifications and anxiety level towards research. *Eurasian Journal of Educational Research*, 15(60), 57-74. <https://doi.org/10.14689/ejer.2015.60.4>
- Korkmaz, Ö., Şahin, A., & Yeşil, R. (2011). Teachers' opinion regarding scientific research and researchers. *Journal of Theoretical Educational Science*, 4(2), 109-127.
- Kroll, T., Barbour, R., & Harris, J. (2007). Using focus groups in disability research. *Qualitative Health Research*, 17(5),690-698. <https://doi.org/10.1177/1049732307301488>
- Kurt, A.A., İzmirli, Ö.Ş., Fırat, M., & İzmirli, S. (2011). Bilimsel araştırma yöntemleri dersine ilişkin bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30(2), 19-28.
- Küçüköğlü, A., Taşgın, A., & Çelik, N. (2014). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma sürecine ilişkin görüşleri üzerine bir inceleme. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173(173), 11-24.
- Mirzeoğlu, D., Aktağ, I., & Boşnak, M. (2007). Beden eğitimi öğretmeni, öğretmen adayı ve beden eğitimi ve spor yüksekokullarında görev yapan öğretim elemanlarının mesleki yeterlik duygusunun karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 18(3), 109-125.
- Nartgün, Ş.S. (2008). Aday öğretmenlerin gözüyle millî eğitim bakanlığına bağlı eğitim kurumlarına öğretmen atama esasları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 47-58.
- Newman, K.A. (1994). *Researching teachers in residence: Bringing more minority teachers and preservice teachers into the research arena* [Conference presentation]. American Educational Research Association, New Orleans, United States.
- Rose, P., Beeby, J., & Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 21(6),1123-1129. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.1995.21061123.x>
- Saracaloğlu, A.S. (2005). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutumları ve deneyimleri ile araştırma başarıları arasındaki ilişki. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(4), 13-32.
- Saracaloğlu, A.S., Varol, S.R., & Ercan, İ.E. (2005). Lisansüstü eğitim öğrencilerinin araştırma kaygıları, araştırma ve istatistiğe yönelik tutumları ile araştırma yeterlikleri arasındaki ilişki. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(Özel Sayı), 187-199.
- Sharpe, T., Lounsbery, M., & Bahls, V. (1997). Description and effects of sequential behavior practice in teacher education. *Research Quarterly For Exercise and Sport*, 68(3),222-232. <https://doi.org/10.1080/02701367.1997.10608001>
- Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trust worthiness in qualitative research projects. *Education for Information*, 22(2), 63-75. <https://doi.org/10.3233/EFI-2004-22201>
- Suğur, N. (2015). *Sosyolojiye giriş* (4. Baskı). T.C Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Şanlı, C. (2020). *Coğrafya öğretmen adaylarının bilimsel araştırma sürecine ilişkin görüşleri üzerine bir inceleme* [Konferans Sunumu]. Uluslararası PEGEM Eğitim Kongresi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.
- Şen, Z. (2020). *Bilim ve bilimsel araştırma ilkeleri* (216. Baskı). Su Vakfı Yayınları.

- Tekindal, M. & Uğuz A, Ş. (2020). Nitel araştırma yöntemi olarak fenomenolojik yaklaşımın kapsamı ve sürecine yönelik bir derleme. *Ufuk Ötesi Bilim Dergisi*, 20(1),153-182.
- Tomakin, E. (2007). Bilimsel araştırma yöntemleri dersinin etkin öğretilmesinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 37-65.
- Van Manen, M. (2007). Phenomenology of practice. *Phenomenology & Practice*. 1(1),11-30. <https://doi.org/10.29173/pandpr19803>.
- Varol, S., & Türkmen, M. (2017). Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlilik algı düzeylerinin belirlenmesi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 330-342.
- Wilson, A. (2015). A guide to phenomenological research. *Nursing Standard*, 29(34),38-43. <https://doi.org/10.7748/ns.29.34.38.e8821>
- Winans, K.S. & Madhavan, S. (1992). "Some factors influencing undergraduate pharmacy students' perceptions of and attitudes toward research related activities". *American Journal of Pharmaceutical Education*, 56(1), 29-35.
- Yaşar, M. (2014). Bilimsel araştırma yöntemleri dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması: geçerlik ve güvenilirlik. *Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi*, 4(2), 109-129. <https://doi.org/10.12973/jesr.2014.42.7>
- Yavuz, E. (2018). İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin bilimsel okuryazarlıklarını incelenmesi, *Erciyes Journal of Education*, 2(1),1-18. <https://doi.org/10.32433/eje.394456>
- Yeşiloğlu, S.N., Demirdöğen, B., & Köseoğlu, F. (2010). Bilim hakkında ahmet inam ile görüşmeler ve bilimin doğası öğretimi üzerine yorumlar. *Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(4), 1-39.
- Yıldırım, M., Atila, E., Özmen, H., & Sözbilir, M. (2014). Fen bilimleri öğretmen adaylarının bilimsel süreç becerilerinin geliştirilmesi hakkındaki görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3), 27-40.
- Yılmaz, A., & Esentürk, O. K. (2021). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının mesleki yeterlik algılarının karma araştırma yaklaşımıyla incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 50(229), 707-741.
- Yılmaz, K., & Çokluk, Ö. (2010). Fen-Edebiyat fakültesi mezunlarının araştırma kaygı düzeyleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 1-9.
- YÖK. (2007, Nisan). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. Yükseköğretim Kurulu. <https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlarimiz/egitim-fakultesi-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari.pdf>
- YÖK. (2018, Nisan). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. Yükseköğretim Kurulu. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/ogretmen-yetistirme-lisans-programlari.aspx>
- Zeichner, K. M. (1995). Beyond the divide of teacher research and academic research. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 1(2),153-172. <https://doi.org/10.1080/1354060950010202>